

פרשיית השבוע

מגזין להגות והסברה יהודית

פרשת יתרו

תשפ"ד

גיליון מס'

673

אבל יש גם רובד נוסף, אולי כזה שמשלים את הפאזל.

2.

יתרו, הכהן המדייני שעובד את אלוהיו, רואה את הניסים המפעימים, ומחליט להיות חלק. אבל לכאורה הוא נמצא ממש רחוק, נמצא בתהומות של עבודה-זרה, וכיצד יעפיל לשמי-שמיים?

האמנם יצליח? לכאורה אפס סברו ובטל סיכויו! אז זהו שלא.

דווקא מההתבוננות בנס יציאת-מצרים ניתן ללמוד כי מי ששרוי במ"ט שערי טומאה, עמוק-עמוק יכול לשוב, יכול לעשות מהפכה קיצונית ולשוב לאלוהיו. לעולם - אבל לעולם - אין להתיימש. תמיד ישנה תקווה, גם כשהאדם עטוף בזוהמה והוא מרגיש רחוק כל-כך, כביכול לא רצוי כל-כך.

נפסע הלאה בהגיונו של יתרו: גם סיפור מלחמת עמלק - בעטיה החליט לבוא - מבטאת את המסר הזה: הלא עמלק צד את הנחשלים, אלו ה'בינוניים' ומטה, אלו שלא מנבאים להם גדולות. אלו שהרבי'ה עלול להתעלם מהם, כי הם שתקנים-יותר, פחות מרשימים.

לא, לא, לא, לא, לא קיבלו מספיק חום ותשומת-לב, עמלק מבטיח המון תשומת-לב ויחס חם ועוטף. מבטיח לפחות.

אבל, ברשותכם, אחיי, יתרה מזו. עמלק - כך למדנו ממשנתו הבודהית של הגאון הצדיק רבי יעקב מאיר שכטר שליט"א ('אוסף אמרים' - פורים,

עמלק פונה ל"נושרים" ..

עמלק נצמד ל'מתמודדים', אלו שבקושי מניחים תפילין ל"ע, אלו שכולם נואשו מהם, ומאידך העולם החיצוני ה"צבעוני", מסנוור אותם נוראות. הם, שחושבים שהם לא "קשורים", שהם נטולי שייכות לברק היהודי, והם מנסים להמיר אותם בברק אחר.

1.

וישמע יתרו כהן מדין חתן משה את כל אשר עשה אלקים למשה ולישראל עמו כי הוציא ה' את ישראל ממצרים (שמות י"ח, א) מה שמועה שמע ובא? קריעת ים סוף ומלחמת עמלק (רש"י)

במושכל ראשון, יתרו נפעם מגודל-עוזו של הבורא שחולל נפלאות כבירים של יציאת מצרים וקריעת ים-סוף, והוא החליט להתקשר עימו בקשר של קיימא ולהסתפח לעם השם. זהו, כאמור, המושכל ראשון.

בעריכתו של דודי-מעודדי הגה"ח רבי בצלאל פרידמן שליט"א) - נצמד ל'מתמודדים', אלו שבקושי מניחים תפילין ל"ע, אלו שכולם נואשו מהם, ומאידך העולם החיצוני ה"צבעוני", מסנוור אותם נוראות. הם, שחושבים שהם לא "קשורים", שהם נטולי שייכות לברק היהודי, והם מנסים להמיר אותם בברק אחר. אלה שבטוחים שהתאוות היצריות שלהם זה ה"אני" המהותי שלהם. כך עמלק מנסה לשרר להם.

הוא משכיח מהם את העובדה שבכל מקום שהם ימצאו - ה"אני" העצמותי שלהם יישאר זה הנשמתי. ה"חלק אלוך ממעל" שבקרבתם. לא יעזור ה"תחפושות" שיעטו על עצמם במהלך השנה כולה.

3.

ואת ההבנה הזו הפנים יתרו. מהניצחון על עמלק המנסה לקרר את ה"אני" היהודי, המנסה ללמד את הנחשלים שהם להם תקווה - הוא אוור חושבים ומחליט שלמרות המרחק העצום והפערים הגדולים, הוא גם יוכל, בקצב איטי, להיות חלק מעם השם.

נכון, הוא - יתרו - היה מה"נחשלים", אבל עם ישראל ניצח את התפיסה העמלקית. עם ישראל הצליח לרומם גם אלו שהיו עמוק-עמוק במ"ט שערי טומאה ולחלצם החוצה!

בשלהי ימי השובבי"ם הקדושים, כולנו תפילה שגם אנחנו "נשמע" את ששמע יתרו מבעד לניסים, ונבוא. שגם אם אנחנו מרגישים "שבויים" בניסיונות שמירת העניינים - אל נא נוותר ונניף דגל לבן. שנשמע - ונבוא.

הפנקסו של החנך

דילמות הינוכיות אקטואליות

אל תהיה שבוי..

כל הצלחתנו בכל שטחי החיים, תלויה מאוד-מאוד בתודעה הפנימית שלנו, בתפיסה החיובית שלנו על עצמינו << מסע לחינוך עצמי

יצחק דוד פרידמן

במאמר האחרון עסקנו במודל: אפר"ת (ראשי-תיבות של: אירוע. פרשנות. רגש. תגובה) אין ספק שככל שתכניסו לאירועי החיים שלכם את המודל הנ"ל - תראו ותיווכחו כמה הוא נכון. עוברים עלינו כל הזמן אירועים יומיומיים, משמעותיים יותר ופחות, והחוויה שאנו חווים היא בעיקר בעקבות הפרשנות שלנו לאירועים.

בשבת האחרונה, קיבלתי חיזוק ליסוד הזה, וחלחלה בקרבי ההבנה כמה צריך לדאוג ולגרום למערכת שלנו - ולמנגנון האוטומטי, לעבוד נכון.

כשהמצרים רודפים אחרי בני ישראל ומשיגים אותם חונים על הים, מובא בפסוק 'וייראו בני ישראל וכו' (שמות י"ד י). 'והאבן עזרא, שואל שאלה נפלאה. "יש לתמוה, איך יירא מחנה גדול של שש מאות אלף איש מהרודפים אחריהם, ולמה לא יילחמו על נפשם ועל בניהם, התשובה, כי המצרים היו אדונים לישראל, וזה הדור היוצא ממצרים, למד מנעוריו, לסבול עול מצרים, ונפשו שפלה, ואיך עתה יוכל להילחם באדוניו??" מדהים!

למדתי מכאן יסוד נפלא בעבודת ה': כשאתה בא להילחם בכוחות הרוע של היצר, אם תעניק לו את מתנת האדון, ותיקח לך את תחושת העבדות, הרי שהפסדת במלחמה. להילחם כבר לא תוכל. מי שקימה מאוחרת, או 'סדר' לא-מוצלח, או נפילה בתאוה כזו או אחרת, או נפילה במידה רעה - גורמת לו חוויה שלילית, עליו להיזהר מליפול לתחושת הנפש השפלה. עליו לזהר מלתת ליצר את מתנת ה"אדנות". כי עבד אינו יכול להילחם באדונו.

וההמשך מתוק עוד יותר. האבן עזרא כותב דבר

מפליא: "והשם לבדו, שהוא עושה גדולות ולו נתכנו עלילות, סיבב שמתו כל דור יוצאי מצרים כי אין בהם כח להילחם בכנענים, עד שקם דור אחר דור המדבר, שלא ראו גלות, והיתה להם נפש גבוהה" פלא!! התבוננתי ושמתי ליבי לדבר פלא: המנגנון של התודעה כ"כ חזק, הייתי אומר אפילו בלתי-הפיך, שמסובב כל

תלמודא

מושג תלמודי אחד

בענייני הדף היומי:

הרשות "לרופא" או "לרופאים"?

למדנו לאחרונה בגמרא (בבא קמא פה, ב): תני דבי רבי ישמעאל ורפא ירפא - מכאן שניתנה רשות לרופא לרפאות. וצריך ביאור מהו החידוש בלימוד זה. וברש"י כתב זה לשונו: "ולא אמרינן רחמנא מחי ואיהו מסי" ובתוס' שם הקשו שאם כן עדיין למה נדרשת כפילות הקרא ד"ורפא ירפא" להשיענו זאת דלשם כך די בלשון "רפא". עיין שם מה שיישבו.

עוד יש להתבונן בגירסת רש"י כאן על מאמר זה "מכאן שניתנה רשות לרופאים לרפאות" וזאת בשונה מהגירסא המקובלת לן "מכאן שניתנה רשות לרופא לרפאות".

ובעיקר סברת רש"י "דלא אמרינן רחמנא מחי ואיהו מסי" צריך עיון גדול דלכאור' מעתה בטלה מצות צדקה וחסד מן העולם, משום שנאמר גזירת שמים היא ואין לך רשות לפעול נגדה ולהיטיב לנצרך. אתמהה!?

ואפשר ליישב מהלך רש"י בחדא מחתא לפי גירסתו לפי מהלך התוספות על התורה בזה המקרא בשם ר"י וזה לשונו: "ולכן איצטריך ורפא ירפא ב' פעמים לרופא אחר רופא דסלקא דעתך כיון דרופא ראשון אינו יכול לרפאותו א"כ אין הב"ה חפץ לרפאות זה החולה ויהיה אסור לרפאותו קמ"ל ורפא ירפא מ"מ" עכ"ל. נתבאר בדבריו דהקרא אתי לאשמועי' דשרי לרפאות ברופא שני אף שכביכול הראה הקב"ה שאין חפץ בהרפאו וגזירה היא מלפניו, אך ברופא ראשון לא נדרשים אנו לפסוק להתירו.

ומעתה נוכל להעמיד בנקל כן את שיטת רש"י וכך יתפרשו דברותיו: דמכאן שניתנה רשות "לרופאים" לרפאות - פירוש: הרבה רופאים, ולא רק רופא ראשון שאו-או רק נראה שהקב"ה גורמו החולי והוא מרפאו.

ולפ"ז מיושבת תמיהתנו מכל מצות צדקה וחסד שנאמר דגזירת שמים היא, דודאי לא אמר קרא בסתם הזדקקות לבני-אדם שגזירת שמים היא והאדם המסייע יפעל נגד זאת, רק שכאן הרופא כבר סייעו לחולה ונראה בחוש שגזירת שמים היא לך זקוקים אנו לכתוב.

הסיבות יודע שארבעים שנה במדבר, לא יעזרו לתודעה הפנימית להשתנות, הם עדיין יהיו תחת חוויית העבדות, ולא יוכלו להילחם, וצריך להשאיר אותם במדבר. לשנות מתודעה של עבדים לתודעה של בני חורין, זה לא יצליח - המח, והמחשבה, כ"כ תפוסים בתפיסת העבדות, שאי אפשר להכניס אותם לארץ, כדי להילחם בכנענים. הם, את תחושת ה"בני חורין", תחושת הנפש הגבוהה - כבר לא יוכלו לקבל.

ולמה כל-כך חשוב להבין זאת?

ההצלחה שלנו, המלחמה הרוחנית שלנו, מלחמת היצר, כל הצלחתנו בכל שטחי החיים, תלויה מאוד-מאוד בתודעה הפנימית שלנו, בתפיסה החיובית שלנו, והאמונה ביכולותינו, בנפש הגבוהה שלנו, ברגשות חיוביים.

לכן שומה עלינו, לדאוג לכך שהתודעה תהיה נפש גבוהה - שההלך המחשבתי יהיה כזה שנותן לנו כח, ולא עוסק בזוטות, ובפרשנויות מוטעות. שכן אם המחשבות שלנו מתעסקות בשלילה, ובנפילות שלנו, אז אנחנו על דרך לא טובה, וזמן רב יכול להתבזבז על חוסר התקדמות כמו שיוכלנו, כי המחשבות משפיעות דרמטית, על כל ההתנהגות בפועל. וזה לא רק במחשבות שליליות, אלא בכל תפיסה ופרשנות שאינם נכונים: אם העשייה שלנו נובעת מלחץ חברתי, אזי כל המח, המחשבות, ובעקבות זה כל ההתנהגות, תפוסים בשאלה איך אני מביא לכך שאהיה מוערך בעיני האחרים, וכנ"ל אין כאן כל התקדמות של האדם עצמו, לפי כוחותיו ויכולותיו, אלא חיפוש עלוב של צורך אמיתי בהכרה והערכה, אך שנים ייקח לאדם בכלל לקלוט שהוא במסלול לא נכון. כי המח תפוס. והוא שבוי בתודעה פנימית שגויה.

בשביל להצליח, אדם צריך ללמוד את הכלים, להכיר אותם, ואחד הכלים המשמעותיים ביותר, זה כח המחשבה, התודעה הפנימית של האדם, שתהיה על מסלול נכון. וא"כ עלינו לבדוק ולעקוב שהמחשבות שלנו תהיינה מחשבות חיוביות, מחשבות שנותנות לנו כח להתקדם, מחשבות שמאמינות ביכולות שלנו, מחשבות שמאמינות בערך הבלתי-מעורער של כל אחד מאיתנו, מחשבות שמחזקות את העובדה הפשוטה כ"כ, שלכל אחד מאיתנו ישנו תפקיד שלשמו הוא נשלח לעולם שלנו, ובידיו לקיים את השליחות הזו, כי הקב"ה נתן לו את הכוחות לשליחות זו.

לעומת זאת, כל מחשבה שהתוצאה שלה היא רגש שלילי, עלינו להפנים חזק-חזק, שבטעות יסודה!!! גם חשבון-נפש מוסרי, אמור להביא לתקווה ורצון לשינוי ולא לחוויה שלילית של חוסר תקווה, ונפילה בים הדכדוך.

חייב אדם לומר בשבילי נברא העולם. בשבילי. בשבילך. בשביל כל אחד מאיתנו. זהו זמן לקומה וקופה. לנפש גבוהה. כי כשהקומה נמוכה והנפש שפלה - גם 40 שנה לא מספיקים כדי להרים אותה.

ברקע מטח טילים בלתי-פוסק, הוא אץ-רץ מתנשף להביא את המחסנית מהתיק. הוא מוציא ממנו גם קסדה אותה הוא עוטה על ראשו, ומביא עוד ארבעה קסדות שהיו שם לחבריו.

בעוד הם עולים לנגמ"ש, אחד המפקדים מבחין במחבל ומעדכן אותם לאלתר. שלום דורך את נשקו ומנסה להציץ מעל הבטונדות הגבוהות, כדי לראות מי מחכה אי-שם מעבר לפינה.

לתדהמתו הוא מגלה מחבל שנמצא... מטר בודד ממנו.

"מחבל!!!", שואג שיטריט, והרים את הנשק לעבר ראשו, לאחר מספר כדורים לעברו של הלה, הוא מוצא את מותו.

אלא שבמהלך הנפילה נדפק ברצפה רובה הקלצ'ניקוב שהיה ברשותו של הלה, וכך השתחרר צרור יריות שפגע לשלום ברגל. שלושה כדורים חדרו לעצם, וכחלוף שניות אחדות - היא נשברה. הוא ביקש שיביאו לו חוסם עורקים.

בשלב זה, למרבה הנס, המחבלים עדיין לא היו קרובים ממש. הם אמנם נראו בתווך אבל לא היו ממש כאן.

והנה לפתע מגיחים מהצד ארבעה מחבלים.

ולפתע עוד ארבעה..

ועוד ארבעה..

הם היו "מסודרים"...

<<< המשך בעמוד הבא

לתשומת-ליבכם!

מהדורת הדפוס מודפסת בנחות
מוגבלת מאוד ברחבי הארץ. ניתן

לקבל את הגיליון ללא תמורה -

בשליחת דוא"ל לכתובת:

abyisrael@gmail.com

בדמיין - חיי

... והנה למרבה הפלא המחבל
חולף מעל פניו - כנראה
שלוליות הדם מרמזות לו כי
האיש כבר איננו - וממשיך
ליעד הבא..

"מחבל!!!!" - הוא שאג, וכיוון את הנשק לעברו.

לאחר מספר כדורים שירה לעברו - זה מצא את מותו. במהלך הנפילה נדפק ברצפה רובה הקלצ'ניקוב שבו החזיק הלה, וכך השתחרר צרור שפגע לחייל ברגל. שלושה כדורים חדרו לעצם, וכחלוף שניות אחדות - היא נשברה. הוא ביקש-התחנן שיביאו לו חוסם עורקים, וכמה שיותר מהר..

מה הסיכוי של תשעה חיילים לשרוד מול ארבעים מחבלים משולהבים? קלושים למדי.

250 מטר בלבד מפרידים בין מוצב 'פגה' הסמוך לקיבוץ בארי לבין עזה - בירת הטרור הדרומית. במוצב הזה שהו בשבת שמחת-תורה 60 חיילים, תשעה מהם הגנו על המוצב מבחוץ.

כשהחל לרדת גשם של טילים באותו בוקר (לאחר זמן-מה התברר כי קרוב ל-300 (!) מהם נפלו בתחומי הבסיס) - אצו החיילים למיגונות, אך בו-זמנית הם מופתעים לגלות לא-פחות מ-140 מחבלים משולהבים שפושטים על המוצב משני עבריו - 100 מהכניסה הקדמית ו-40 מהכניסה האחורית, שם שהה גם שלום שיטריט, תושב עפולה.

אלא שבעוד המחבלים היו מצוידים בתחמושת רבה, רימונים ומטולי - R.P.G בקרב החיילים התחמושת הייתה דלה - הם היו מצוידים במחסנית אחת בלבד.

בכנות: מי פילל ומי מילל להפתעה שכזו?

שלום שיטריט מתקשר לאלתר לסמ"ר שלו - איתמר בן יהודה הי"ד וצווח לתוך השפופרת של הטלפון:

"איתמר, תשמע: יש חשש לחדירת מחבלים. המחסנית לא עליי, אני רץ להביא אותה מהתיק!!!"

בדמיין - חיי (המשך מעמוד 3)

'סורוקה' במצב אנוש. הרופאים גילו שרמת ההמוגלובין שלו בדם היא 4, אחת בלבד לפני הסוף. אם היה ממשיך לאבד דם - כנראה כבר לא היה איתנו.

"זה היה ממש נס שניצלתי", הוא מודה.

כדי לייצב את מצבו הקשה, הוא הורדם והונשם למשך שבוע. כשקם מהתרדמת הוא התעורר למציאות חדשה לגמרי - רגל ימין שלו נכרתה. למרבה הכאב, מפקדיו נרצחו בידי המחבלים הארורים: הסמל איתמר בן יהודה ז"ל, המפקד תומר ברק ז"ל, המפקד יקיר לוי ז"ל, ושני הלוחמים עידו בינגשטוק ז"ל וחביב קייאן ז"ל.

כיום, הקים, יחד עם חברו מתן בן שלוש, שגם נפצע באירוע ואיבד את רגלו את מיזם החסד "קמים מחדש".

חוסם-העורקים בושש מלבוא, ובינתיים שלום שוכב על הרצפה מייחל לישועה. הוא מאבד כמויות עצומות של דם, שלוליות של דם סביבו והנה חלום-הבלהות מתממש מול עיניו המבולבלות:

אחד המחבלים נמצא פסיעות אחדות בלבד ממנו.. רגעי אימה.

מדמם כולו, בטוח שזו הנשימה האחרונה שלו הוא נפרד כמו שיהודי נפרד מהעולם - הוא ממלמל לעצמו 'שמע ישראל' וקצת פסוקי תהילים שזכר.

והנה, למרבה הפלא, המחבל חולף מעל פניו באדישות - כנראה שלוליות הדם מרמזות לו כי האיש כבר איננו - וממשיך ליעד הבא..

בינתיים שלום לא נרתע וכשהוא במצב שכיבה משחרר צרורות של יריות על גבו של המחבל ומצליח לנטרל אותו. זה נופל על הרצפה.

שעה וחצי חולפים. זמן של נצח. דממת-מוות באוויר. בינתיים חבריו עסוקים בהיתקלויות עם המחבלים הרבים שחדרו למתחם.

והנה מגיח מחבל נוסף מהצד השני, מצד שמאל. הוא רץ ונעצר ליד הנגמ"שים במצב כריעה ושלום רואה את הידיים שלו אוחזות בנשק, לא את הגוף שלו. הוא הבין גם שאין לו כבר הרבה כדורים במחסנית ולכן שחרר רק שלושה כדורים לכיוונו ופספס אותם..

באותו הרגע המחבל הבין שירורים מהצד, הוא הסתובב בכריעה על הברך וחשף את עצמו, ומיד באותו הרגע מידוענו שחרר הרבה כדורים לכיוונו עד שנגמרה לו המחסנית והמחבל נפל מת.

בשלב זה, אחד החברים נכנס למצב של הלם אלמותי.

"תצא מההלם, תמשיך להילחם!!", צווח לעברו שלום.

"אני מפחד, אני לא יכול!"

"עזוב, תביא את המחסנית שלך ואני אלחם! אסור לוותר!"

בסופה של ההיתקלות הקשה והכואבת, שטרית הובהל לבית החולים

**אי"ה
בקרוב!!**